

Lene Puck Ishøy

AT STÅ FOR SKUD -

Debat i Nykjøbing Avis 1876-1878
om kalkværkets eksistens - og borgernes

Lokalhistorisk Forening
Nykjøbing Sjælland 1992

En varm tak til redaktør Willum Neerup og fru Agnete Neerup, som har gemt de gamle aviser i 50 år, ladet dem smukt indbinde og i 1991 foræret 10 årgange til Lokalthistorisk Arkiv.

Nykjøbing Avis d. 27. juli 1876:

Opfordring
til Nykjøbing Sundhedskommission

Dette Inserat er nærmest fremkaldt ved at erfare, at det nu er Alvor med at bygge et Sygehus paa en Plads, som er afkjøbt Hr.P. Olsen udenfor Vesterport.

Man nærer aldeles ingen Tvivl om, at den herstedsværende Kommission har taget alle mulige Hensyn i Betragtning, forinden den valgte den ovennævnte Plads, men der kunde dog muligen være noget, som er undgaaet Kommissionens Opmærksomhed, og hvorpaa man tillader sig at henpege, nemlig den Ulempe, Beliggenheden af Sygehuset vil have, naar der bliver brændt Kalk i Petersens Ovne og Vinden da er Sydost eller Øst.

I en Række af Aar have Byens Beboere været taalmodige til at taale den for dem utaalelige Ulempe af den kvælende Røg, og man kunde næsten fatte den Tanke, at den Herre Kalkbrænder havde et Slags Monopol paa at fordærve Luften for sine Medborgere, da ingen af Kommissionens Medlemmer have havt Tanke eller Øje for at faae denne Ulempe hævet; men da nu et Sygehus skal opføres, da er det vistnok ikke overflødig at henlede Opmærksomheden paa de Ulemper et saadant Foretagende er udsat for, saafremt der ikke itide bliver taget Forholdsregler for at afhjælpe ovenstaaende Ulempe.

Naar i Ovenstaaende er brugt Ordet Monopol, da maa man antage, at et saadant maa finde Sted; thi hvorledes kunde vel Sundhedskommissionen unddrage sin anbefaling for M. Andresens Ansøgning om Anlæg af en Kalkovn, som var kommen til at ligge langt fjernere fra Byen end Petersens. Kommissionen har derved for Tiden afskaa-

ren en Konkurrence i denne Produktion, og som Hr. Petersen er Mand for at drage sig til Fordeel.

Man vil imidlertid haabe, at den Kommission, som paalaa Uldspinder Jensen at opføre en Skorsten af 25 Alens Højde, ogsaa nu vil tage under Overveielse, om det ikke kunde være rigtigt og paa Tiden at bruge den Raadighed, som den er i Besiddelse af, for at forskaane Byens Indvaanere i den nærmeste Tid for den kvælende Røg, som udsendes fra Petersens Kalk- og Cement-ovne.

....s

Ja, desværre er dette indlæg anonymt, og det er håbløst og alt for farligt at give sig til at gætte..

Men Kalkbrænder Petersen da, jo han er byens næstrigeste mand. Han stod ogsaa for Saltværket Liverpool på havnen, som var byens eneste firma, der sattes i skat. Denne skatteansættelse var så betydelig, at den ligger på linie med borgmester Muus, provst Ponsaing og toldforvalter Schepelerns skat, altså som nr. 14-15 på listen.

Carl G.E.Petersen var kirkens mand, gik meget ind for Indre Mission, solgte dens blade og stod for dens indsamlinger. Han og hans kone Manna etablerede veldædigt en af landets første børnehaver: Asylet Børnely, som snart har 125 års jubilæum. I mange år sad Carl G.E.Petersen i byrådet, hvor han selvfølgelig har haft indflydelse, selv om en kommune dengang var en meget lille forretning med en årlig samling af mødereferater på størrelse med en lille lommebog og et budget på få hundrede kroner.

Carl G. F. Petersen omgikkedes selvfølgelig byens notabiliteter. Hans datter blev gift med pastor Budde-Lunds søn, som senere blev præst i sin gamle hjemby og selvfølgelig blev formand i Asylets bestyrelse.

Nykøbings borgere har anset det for håbløst at kæmpe mod en mand som Carl G.F. Petersen. Men et par pip lyder der fra spurvene...

Carl Georg Fr. Petersen

1819 - 78

Opfordring

til Sundhedskommissionen i Nykjøbing
Fredagen den 6te April var atter en Del af Byens
Indvaanere belemrede med den forpestede Røg fra
Petersens Kalkovn; selv de Promenerende, som i
det smukke Forårsvejrsøgte Grønnehave Skov til
Promenade, følte sig sikkert belemrede af denne
tykke, forpestede Røg. Da man blandt de Promene-
rende bemærkede Hr. Borgmester Muus med Frue samt
Hr. Distriktslæge Berg, saa vil man haabe, at dis-
se tvende Mænd, der ere i Sundhedskommissionen,
ifølge denne Opfordring ville drage Omsorg for, at
Byens Indvaanere snarest muligt maa blive fritagne
for dette Onde, saa at man kan oplukke sine Vindu-
er for at lade frisk Luft ind i sine Værelser.

Nykjøbing, den 7de April

1877

S.

At Undertegnede, der er Forfatter af den i "Nykjø-
bing Avis" for Tirsdagen den 10de ds. indrykkede
"Opfordring til Sundhedskommissionen", ikke ved den
nævnte Artikel har havt til Hensigt at fornærme en-
ten Hr. Borgmester Muus eller Hr. Distriktslæge
Berg, men alene har villet henlede Myndighedernes
Opmærksomhed paa en Ulempe, hvorover der ofte er
klaget af mange, bekjendtgjøres herved med Tilfø-
jende, at Red. Clausen ingensinde, hverken direkte
eller indirekte, har opfordret mig til at skrive
i Avisen om denne Sag.

Nykjøbing, den 11te April 1877

Schacke.

Disse to indlæg kom ud i byen den 10. og 12. april. En måned senere bringer Redaktør Clausen sin version af reaktionen, som til gengæld ikke nærmere blev drøftet i pressen:

Nykjøbing Avis for Tirsdagen den lode f.M.
indeholdt en anonym Artikel, der var forlangt
indrykket af Hr. Garver Schacke heri Byen.

Artiklen er saalydende:

Og så bringes Opfordring til Sundhedskommissionen endnu engang.
Redaktøren fortsætter:

Samme Dags Formiddag, som Avisen udkom, blev jeg ved et Bud fra Byfogedkontoret anmodet om at komme hen til Hr. Borgmester Muus Kl. 3 om Eftermiddagen, da Borgmesteren gjerne vilde tale med mig. Til det bestemte Klokkeslet indfandt jeg mig paa Kontoret og kort efter kom Borgmesteren, hvem jeg fulgte ind i hans private Kontor. Neppe var jeg kommet inden for Døren, førend Borgmesteren i de heftigste Udtryk bebreidede mig, at jeg havde optaget foranstaaende Artikel i Avisen. Hvorledes Ordene faldt kan jeg nu ikke mere erindre, men jeg er aldeles vis paa, at Borgmesteren blandt Andet sagde, at han fandt det tølperagtigt af mig at optage nævnte Artikel. Jeg har altid gjort mig det til Regel, naar jeg har med en hidsig Mand at gjøre, at lade ham tale ud og først tage til Gjenmæle naar han har sagt, hvad han vil, men ligeoverfor Hr. Borgmester Muus, der tilsidst syntes at have mistet al Selvbeherskelse, var det mig umuligt at faae Ordet, skjøndt jeg et Par Gange forsøgte derpaa efter at vi vare komne fra hans eget Værelse ind i Kontoret, hvortil Døren hele Tiden havde staaet paa Klem og hvor foruden Kontorpersonalet befandt sig Marskandiser Simonsen og forhenværende Vægter P.Frandsen, der for tiden fungerer som Politibetjent. Til Slutning aabnede Borgmesteren Døren og sagde paa en højst irriterende Maade, at jeg skulde gaa, han "ville ikke høre et Ord af mig". Havde en privat Mand tilladt sig at behandle mig paa en saadan Maade, vilde jeg neppe have havt den for-

nødne Selvbeherskelse til at skjønne over, at Fornærmelser, der mødes med Ro, falde dobbelt tungt tilbage paa Fornærmeren, men i denne Situation, overfor Byens Borgmester, i hans eget Kontor og med Politibetjenten ved sin Side, blev det mig paa Øjeblikket heldigvis klart, at ethvert Forsøg paa at tilbagegive Fornærmelsen eller betegne Hr. Borgmesterens Adfærd ved dens rette Navn, vilde have fremkaldt Scener, hvis Følger ikke kunne overses, og valgte jeg derfor det eneste Rette, at gaa. Følgende Erklæring fra Hr. Schacke optog jeg derefter i næste Nummer af Avisen.

Garverens andet indlæg prentes igen, og redaktøren fortsætter:

Ilet jeg hermed overlader til enhver rettænkende Mand at afgjøre, om det er mig, som udgiver af dette Blad, der har misbrugt min Stilling, eller Hr. Borgmester Muus, som Politimester, der har misbrugt sin, skal jeg endnu blot tilføje, at Forholdet mellem Hr. Borgmesteren og mig indtil den lode f.M. altid har været godt. Jeg har i fem Aar, medens jeg var Medlem af Byraadet, havt hyppig Lejlighed til at komme i Berøring med Borgmesteren, og har der enkelte Gange været nogen Meningsforskjel imellem os have vi altid kunnet tale sammen som den ene Mand med den anden, Hr. Borgmesteren er kommen i mit Hus og jeg i hans, og jeg har aldrig tænkt mig Muligheden af, at jeg skulde faae Grund til at beklage mig over Vilkaarlighed fra hans Side, og det saa meget mindre som det er mig bekjendt, at Hr. Borgmesteren selv i flere Aar har levet under Fremmedherredømme i Slesvig og saaledes bedre end de Fleste vil kunne dømme om, hvor dybt Vilkaarlighed fra Myndighedernes Side er i Stand til at krænke en ærekjær Mand.

H. Clausen.

En afskrift af foranstaaende Artikel er den 5te ds. tilstillet Hr. Borgmester Muus tilligemed en Skrivelse, der er saalydende:

"Velbaarne

Hr. Borgmester Muus!

Den scene, der den lode f.M. fandt Sted paa Deres Kontor, vil De vistnok efter moden Overvejelse have fundet, at jeg som ærekjær Mand ikke kan lade hengaa upaataalt. Jeg har ladet hengaa saa lang Tid for ikke at handle overilet og har jeg desaarsag først villet konferere med min Broder, som Sagfører, om Indgivelse af en Klage. Af min Broder, hvis Hjem komst først har fundet Sted for et Par Dage siden, er jeg blevet fraraadet at indgive Klage, da det efter hans Mening vilde være til ingen Nytte, men da jeg ikke kan forholde mig taus, har jeg besluttet at offentliggøre det Passerede og overlade til ærekjære Mænd at dømme os imellem. Da jeg imidlertid er mig bevidst, at jeg ikke handler af Hævnfølelse, saa tillader jeg mig herved at sende Hr. Borgmesteren den til Indrykkelse i Avisen bestemte Artikel, for at De, naar De har gjenkaldt Dem det Passerede, kan afgjøre, om De ikke finder Anledning til at erkjende at De ved den nævnte Leilighed har handlet i Overilelse, i hvilket Tilfælde jeg jo ikke kan betragte det Passerede som en Tilsigtet eller tilregnelig Fornærmelse. - Maatte De derimod mene Dem berettiget til at behandle mig som De ved denne Leilighed har gjort, er vor Opfattelse af hvad den ene Mand skylder den anden saa forskjellig, at jeg ikke kan tage i Betænkning at offentliggjøre Artiklen, Sluttelig maa jeg bede Hr. Borgmesteren være overbevist om, at nærværende Skrivelse ikke fremkommer for at fremtvinge en Undskyldning fra Dem, men alene er begrundet i min Tilbøjelighed til aldrig at gaa til Yderligheder, naar det paa nogen Maade kan unigaaes. Jeg forudsætter, at jeg i Løbet af et par Dage kan vente Deres Beslutning og vil desaarsag i den Tid

intet yderligere foretage.

Nykjøbing p. S. den 4de Mai 1877

Erbødigst

H. Clausen."

Da jeg nu i Løbet af 6 Dage Intet har hørt fra Hr. Borgmesteren, maa jeg antage, at han ikke har fundet Anledning til at svare mig, og jeg anser mig derfor ikke alene berettiget, men ogsaa forpligtet til at offentliggøre det Passerede.

H. Clausen.

I 1877 var det uhyre sjældent, at folk rejste på ferie; men rent faktisk var Borgmester Muus bortrejst imellem 29. april og 16. maj! Måske på tjenesterejse, måske på kurophold eller måske på familibesøg i Slesvig!

Datoerne kender jeg ikke. Jeg ved derimod, at der holdtes vældig mange auktioner dengang, altid ledet af byens sagførere: Otto Bagger, Ludvig Schou, E.Clausen og Muus. Avisen vrimler med bekendtgørelse om strandingsauktioner, løsøreauktioner osv. Borgmester Muus's fuldmægtig J.Larsen indrykker 3.maj en annonce om auktion i Bent Bentzens gård d. 16. maj "konstitueret, i Byfogdens Fraværelse" - - og samme dag en annonce om tørveauktion på Nygaard sø den 12.maj, J. Larsen, konstitueret i Birkedommerens Fraværelse - - og endelig dagen efter, den 4.maj: tørveauktion i Hønsinge den 9. maj, J.Larsen, konstitueret, i Birkedommerens Fraværelse...

Naturligvis har redaktør Clausen vidst, at Muus ikke var hjemme.. han har også vidst, at han ventedes til Nykøbing den 5.maj, den dag han afsendte sine breve..han har simpelthen ikke kunnet vente længere, uanset hvordan Muus har haft det med sine kufferter, træthed osv.

At Muus var i dårligt lune i slutningen af april ses af en notits, der lyder:

Bekjendtgjørelse

Ved Lov af 24de Marts 1877 er mit Kontorholdsvederlag ifølge dertil af mig givet Foranledning blevet fastsat saaledes, at Intet deri er fradraget for Kopipenge, hvorimod jeg paa den anden Side heller Intet kan beregne for Kopier af thinglæste Dokumenter.

Jeg undlader ikke i den Anledning at bringe til almindelig Kundskab, at jeg derfor i Henhold til Sportelreglementets pag. 77 fremtidig maa forlange, at der samtidig med at et Dokument indleveres til Thinglæsning eller Aflysning tillige maa indleveres en bekræftet Gjenpart af Dokumentet, og at jeg ikke mere kan eller vil paatage mig at lade den befalede Gjenpart udfærdige paa mit Kontor.

By- og Birkekontoret i Nykjøbing p.S. den 28de April

1877

Muus.

Med dette vil jeg ingenlunde karakterisere Muus som en benhård mand, dertil kræves mange flere dokumentationer. De fleste i byen har nok underdanigt følt ham som en konge på stedet, men han var slet ikke den økonomisk stærkeste.

I skattetabellerne finder vi 14-15 borgere, der betalte mere i skat end han. Det var købmænd, brændevinsbrændere, skibsredere, en møller, en farver og en apoteker.

Der var stemning i byrådet for at vælge den mere vænnesæle postmester A.F. Holstein til borgmester, men man turde ikke foreslå det, så den juridisk kyndige Muus må have haft gode kort på hånden. Holstein beklædte i flere år posten som formand for forligelseskommissionen, og det var nok et held for klienterne.

Vi, der lever loo år senere, skal immervæk takke de modige, der kæmpede mod udnyttelse på jobbet, hvad enten det var socialisterne eller en mand som Muus.

Men nu tilbage til Carl G.F. Petersens kalkovne. Har borgernes klager nogen betydning? og i så fald hvilken? I byenskommunale arkiv findes i dag et brev, som Petersen skrev om forholdene den 29. maj 1877, så vi kan regne ud, at sundhedskommissionen dog har følt sig foranlediget til at "gøre noget".

Til den ærede Sundhedscommission.

Ifølge Commissionens Anmodning til mig, undlader jeg ikke herved at give efter bedste Evne de oplysninger, man ønsker. I Maj 1865 købte jeg af af J.T. Holm hersteds en Kalkovn, der var beliggende i en god Afstand fra Byen paa en Mark under en Bakke. Marken, hvorpaa den ligger, er næppe inde under den afstukne Bygrund, i hvert Fald er den i Yderkanten af Byens Marker paa den Kant. Den Kalkovn, jeg købte af Holm, var bygget af hans Svigerfar Kjøbmand C. Frydenlund vist over 20 Aar tidligere. Paa denne Kalkovn var aldeles ingen Skorsten; den havde et omtrent 4 gange saa stort Omfang som nuværende Ovne hver for sig. Hverken i Frydenlunds, Holms eller min Tid omtrent 3 Aar, som jeg benyttede den gamle, var der Tale om, at Røgen gerede eller var forpestet, uagtet Røgen, naar der brændtes i den gamle Ovn var langt større og følgelig maa for de Vejfarende have været mere i Virkelighed ubehagelig, end nu den kan være af mine nye Ovne med Skorstene. Jeg kan ikke tilbageholde at bemærke, at - da den Mand, der har sat sig i Spidsen for Klagen over Røgen, fra min Kalkovn nu ogsaa boede her i Byen, da den gamle Ovn uden Skorsten benyttedes, antager jeg, at det kun er personlig Uvillie imod mig, der paa denne Maade ytrer sig, for om muligt at paaføre mig Omkostnin-

ger eller, om det stod til ham at berøve mig det Erhverv, som denne Bedrift giver mig og ikke i Virkelighed Røgen, der generer ham. - i 1868 gjorde jeg tilfældig en Reise til Fyen og saa der en Ovn i Svendborg af den Construction, som mine 2 Ovne have, og da jeg fandt, at den stærke Røg, der fremkom ved Brændingen af Kalk i den gamle Ovn, mulig kunde være til Skade for Folkenes Helbred, besluttede jeg at opføre en Kalkovn ganske i Lighed med den i Svendborg, fik saa en Tegning af Muurmesteren der, og derefter byggede den dengang levende Muurmester P.Pihl, der var i Bygningscommissionen den ene Ovn, der rummer circa 40 Tønder Kalk, og Aaret efter den anden, der rummer circa 50 Tønder Kalk. Jeg tænkte i Stedet for den gamle Ovn, der rummede circa 80 Td. Kalk at skulle kunne nøies med den ene ny ved at brænde med den nu dobbelt saa ofte, men det kunne ikke lade sig gjøre, da Ovnen efter Brændingen maa have Tid til at afsvales, før Folkenene kunne udholde at sætte i igjen. - - Disse 2 Ovne, der er af ildfaste Steen muret med ildfast Leer har været temmelig kostbare, og havde jeg, da jeg byggede den første tænkt, at jeg derved blev nødt til at bygge den anden, havde jeg muligvis ladet den gamle blive staaende.

Naar en Mand af daværende Bygningscommission Muurmester P.Pihl har bygget mine Kalkovne, der er med Skorsten - 13 Alen fra Jorden, kunne jeg ikke andet end i god Tro antage, at de var opførte overensstemmende med de for Kalkovne værende Regler.

Brændingen i hver Ovn varer 36 Timer omtrent under almindelige Forhold; hidtil har vi begyndt at brænde Kl. 6 om Morgenen, og saa har Røgen været mest ubehagelig fra Kl. 10 - 12 Formiddag til 5 - 6 Eftermiddag, efter den Tid var Røgen under almindelige Forhold højst ubetydelig. De sidste 3 Gange, vi har brændt, har vi begyndt om Aftenen Kl. 6 hvorved altsaa under almindelige Forhold at Røgen er værst fra Kl. 10 om Aftenen til Kl. 6 Morgen. Med tung Luft eller ganske stille kan der jo være megen af den fugtige Røg endnu 1 Timestid eller to; men efter den tid er Røgen fra min Kalkovn ikke anderledes end fra en Skorsten, hvorom den ærede Commission vil kunne overbevise sig ved at gaae derned opad Formiddagen, efter at vi have slukket Fyr Aftenen før Klokken 6. - Denne Forandring, hvorved mine Folk faar 2 Nætter at vaage efter hinanden, gjør jeg kun for at have den Bevidsthed, at jeg har gjort Alt, for at mine Medborgere i Virkelighed ikke skulle have grund til Klage. Sluttelig skal jeg tillade mig at bemærke, at Forretningen er lille, idet der kun brændes 12 - 15 Brændinger aarlig i Gennemsnit med hver Ovn, og af disse falder sjælden uden ved Pinsen lidt før og efter 1 Brænding i hver Ovn om ugen.

Med særdeles Agtelse

Carl G. F. Petersen.

Så langt - så godt. Nu sidder sundhedcommissionen med Sorteper!
For ikke at blive uvenner med nogen, eller for ikke selv at vil-
le tage standpunkt..henvender man sig til en ekspert!
I Lokalhistorisk Arkiv ligger et brev til borgmester Muus om
sagen, desværre med en ulæselig underskrift. Det lyder:

Deres Brev af 10de ds. har jeg modtaget, og sender Dem herved, - saavidt det er mig muligt - en Besvarelse af de deri anførte Punkter angaaende Forhindring af generende Damp eller Røg fra de ved Nykjøbing beliggende tvende Kalkovne.

1) Ved Brænding af Kalk udvikles stedse i Begyndelsen - førend Temperaturen er høj nok - Vanddamp og uforkullede Stoffer i Form af en tæt, tyk Røg, der efterhaanden bliver lysere og tyndere, som Temperaturen stiger. Ved at lede disse Damp gennem højere Skorstene opnaaes muligt, at de nærmestliggende Huse i Byen blive mindre generede af Lugten og Røgen, som ledsager Brændingen, hvorimod de fjernere beliggende Bygninger neppe ville blive befriede for den ubehagelige Lugt, naar Vinden fører henimod disse.

2) Een høj Skorsten vil være tilstrækkelig for begge Ovnene, da disse vel sjeldent samtidig blive benyttede til Brænding. Mændens Beliggenhed, som Ovnene have til Byen nemlig 18 Fod under Gaden, vil en 25 Alens Skorsten ikke kunne føre Røgen op til en Højde, der er tilstrækkeligt over Byens toetages Bygninger. Forskjellen i Nivellementet er circa 9 Alen, Højden af en toetages Bygning omtrent 14 a 15 Alen, tilsammen 24 Alen, hvoraf Følgen vilde blive at Røgen med en rask Vind dog vil støde an mod Bygningen. Min Mening er derfor, at en 25 Alens Skorsten vil kunne bevirke en større Fortynding eller Fordeling af Kvalmen, inden den naar Byen, men ingenlunde ganske vil kunne hæve Ondet. Hvorledes Ovnene bedst kunne sættes i Forbindelse med en Skorsten, tør jeg ikke indlade mig paa at udtale noget om, da dette væsentlig

beror paa Ovnenes indbyrdes Afstand fra hinanden og andre lokale Forhold.

3) Jeg kjender ikke noget Apparat, hvorved Røg eller Damp fra Kalkovne forhindres eller formindskes, og saavidt jeg ved, har man i flere Stater kun foreskrevet en vis Afstand fra Boliger og offentlige Veje.

Vedlagt følger de 2 Tegninger og medsendte Breve.

København d, 13. September

Deres Ærbødige

...

Der går så tiden, hvor flere har noget at tænke på. Vi på tilskuerbænkene kan nok overveje, hvad det vil sige, at klandre en mand for hans livsværk. Hvornår kan man kassere det som ukrudt, hvorlænge skal man finde sig i generne?

Jeg læser avisen d. 2. november 1878:

Dødsfald. Kjøbmand Carl Georg Frederik Petersen er i Onsdags Eftermiddags pludselig afgaaet ved Døden. Den Afdøde var i sin Tid en meget driftig og dygtig Forretningsmand og hørte til Byens mest ansete Borgere. Han havde i en Række af Aar Plads i Kommunalbestyrelsen og var indtil sin Død Medlem af Byraadet. Det er dog nærmest paa Grund af sin dybe Religiositet og en dermed i Forbindelse staaende inderlig Trang til at hjælpe den Trængende, at afdøde Kjøbmand Petersen er blevet bekjendt i en videre Kreds. Omfanget af den Godgjørenhed, han udøvede i Løndom, har sikkert været langt større end Nogen aner, og i det herværende Børneasyl, der udelukkende er hans eget værk, har han sat sig et smukt og varigt Eftermæle.

Carl G. F. Petersen døde den 30. oktober 1878, og den 6. nov. blev han begravet. Om jordfærden skrives i avisen 9. november 1878:

Kjøbmand C.G.F.Petersens Jordfæstelse fandt Sted igaar under megen Deltagelse fra Land og By. I Kirken, der ikke kunde rumme det talrige Følge, talte Sognepræsten, provst Ponsaing, Provst Bloch fra Vig og den Afdødes Svingersøn, pastor Budde-Lund. Ved Graven blev af-sungen en Salme af Asylbørnene og holdt en kort Tale af Pastor Budde-Lund, der ogsaa forrettede Jordpaakastelsen.

Nu vil det være dejligt at slutte med noget mere gemytligt, og til den ende vil jeg tillade mig at citere K.C.Larsen, der skrev i Sjællands Tidende 23.marts 1965 om postmester von Holstein. Vi snupper afsnittet om sølvbrylluppet...

Postmester von Holstein og frue fejrede 2.august 1875 sølvbryllup. Dagen oprandt med skønt vejr. Allerede ved solopgang var man i skoven for at hente bøgeløv inden sølvbrudeparret var stået op. Hele byen og havnen var flagsmykket, og 70-80 deltog i dagens festligheder. Frokosten blev indtaget på Anneberg, hvor man derefter så sig om i den store have, inden der kørtes tilbage til Nykøbing, for at man kunne hvile ud inden middagen, som var berammet til kl. 5.

Nogle af de indbudte gæster kom først med dampskibet kl. 3, og ved samme lejlighed kom stadsmusikken fra Holbæk; det var et virkeligt stemningsfuldt øjeblik, da det flagsmykkede

dampskib lagde ind i havnen, medens hornorkesteret spillede. Festmiddagen holdtes i den store, ret smukke festsal i byens nys opførte rådhus. Mange smukke og alvorlige taler blev holdt, 2 sange, henholdsvis af fru Schepelern og lærer Kongsted, blev af-sungne, telegrammer oplæstes, og middagen forløb i den muntreste stemning.

Efter middagen promenerede man i anlægget på Holtets Plads, og derpå var der ryddet til dans i salen. Under ballet sås pludseligt et stort bål et par bøsseskud ude på marken, hvilket tog sig brillant ud i den stille aften. Man ilede til vinduerne og applauderede ved håndklap og bravoråb ved den gode ide.

Alle troede, det var vel arrangeret. Det viste sig senere, at en vagabond uforvarende havde været årsag til at sædstakken gik op i luer.

Kalk.

De, der have bestilt Kalk, kunne af-
hente samme

Onsdagen den 3die April.
Al Kalken er endnu ikke bestilt.

Carl G. F. Petersen.

Kalk.

De, der have bestilt Kalk, kunne af-
hente samme

Torsdagen den 3die Marts
Al Kalken er endnu ikke bestilt.
Bestillinger til næste Brænding udbedes.
Carl G. F. Petersen.

Kalk.

De, der have bestilt Kalk, kunne af-
hente samme

Torsdagen den 16de Marts
Al Kalken er endnu ikke bestilt.
Bestillinger til næste Brænding udbedes.

Endnu gives et Parti
afsløgt af Betonsten Nr. 1 til 24 Kr. 100 Stk.,
Nr. 2 til 14 Kr. 100 Stk.,
som kan kjøbes og afhentes efterhaanden.
100 Betonsten udgjøre omtrent for 1000
Flensborg Mursten.

Carl G. F. Petersen.

Kalk.

De, der have bestilt Kalk, kunne af-
hente samme

Torsdagen den 9de Marts
Al Kalken er endnu ikke bestilt.
Bestillinger til næste Brænding udbedes.
Carl G. F. Petersen.

Kalk.

Til Brændingen Fredagen den 28de April
og Mandagen den 1ste Mai er endnu ikke
bestilt bort Alt. Bestillinger til næste Bræn-
ding udbedes. Betonsten af Nr. 1 og Nr.
2 kan faaes endnu ved Dønen, ogsaa Klin-
lebjerg Cement a Nr. 7 pr. Fustage.

Carl G. F. Petersen.

